

No emmenda

stimat fill:

Contesto a la teva del dia 9, rebuda ahir.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Estic convençut que la fitxa policiaca que també es va instruir aquí a rel de la publicació de "les Cròniques de la veritat oculta", no conté res que et sigui desfavorable, i si ara s'ha completat amb l'informació duta a cap per l'agent que va visitar-nos (D. Roberto Gorostiaga), encara haurà quedat mes neta de responsabilitats. Per aquesta banda, doncs, no crec que sorgeixin dificultats i espero que ben aviat em puguis donar notícies de com es resol l'expedient ací. Trobo encertat que escriguis al senyor Guillem Nadal, que, segons en Triadú, coneix i estima la teva obra: un cop de ma a prop del representant d'Espanya a Mèxic, pot abreuçar els tràmits considerablement. Quasi segur que la qüestió dels cognoms no serà un obstacle capaç d'impedir el retorn. En tot cas t'ho serà una vegada resident a Catalunya, si per qualsevol comesa et sigui necessari exhibir la partida de naixement. Clar que el cognom es pot canviar, però seguint els tràmits que la llei imposa, llargs i costosos. Un amic nostre de Bellaterra, advocat, que es deia CASSOLA, ara s'ha convertit en CASOLÀ, però després que el butlletí oficial de l'Estat ha fet públic el canvi, autoritzat amb tots els ets i uts, després d'un llarg procés. Amb temps i pessetes, tot és possible.

En efecte, el proper mes de maig tindrà lloc a Barcelona un Congrés internacional d'editors. Ho sé per la molta feine que els estem fent. Es natural, doncs, que el Sr. González Porto aprofiti el viatge per a assistir-hi. Aprofitarem l'avinences per a visitar-lo, en Joan i jo, si ens reb, com espero.

"Serra d'Or", del mes de gener donava la notícia d'un pròxim volum de CRITERION dedicat a la nostra llengua, sota la direcció de Joan Triadú. Entre els col·laboradors hi figura el teu nom. La crítica que ha fet enfadat el Pare Rubí ha aparegut en el número de febrer, i no n'hi per menys. Es refereix al volum Nº 8, "Aspectes de la cultura catalana actual" i l'hi dedica una reventada sensacional: "...el llibre que comentem pot ésser posat com a símbol de moltes feines i de molts esforços al nostre país que resulten eixorcs només perquè han estat mal fetes o mal esmerçats..." "Aquest volum de CRITERION dóna, ell en si, una idea ben deplorable de la cultura catalana actual..." El crític, Josep M. Ferrer, dona suport a semblants conclusions amb una argumentació robusta, que no admet volta de full. El Pare Rubí va encomanar la tasca a gent, si no insolent, (Esclans, Serrahima, Cirici-Pellicer, Roig i Llop), curta de vista per a mirar el panorama mes enllà de llurs punts de vista tendenciosament personals i que, además, es van desempallegar de la tasca sense gaire amoinament. No crec que el volum la direcció del qual ha estat confiada a Triadú pateixi dels mateixos defectes, i em dol que no hi col·laboris. Tant com seria necessari em penso, que donessis fe de vida preparant el retorn.

La primera notícia sobre la mort del Sr. Cruzet, es la que tu em dones. Era un home de conviccions catòliques molt arrelades i es fa difícil creu en el suïcidí. Això no obstant, no vaig entrellucar de quina malaltia havia mort sobtadament, per les explicacions que em donaren a la Selecta. Tallaren curt, donant a entendre que havia mort de càncer. I adonant-me ja de la poca disposició que tenien a comentar la tragèdia, no vaig insistir. Em digueren, només, que, per ara, no s'havia decidit res sobre la continuació de les edicions de la Selecta, si bé es duïen endavant totes les obres que tenien entre mans, entre elles l'obra completa d'en Sagarra (el retrat del qual imprimim a can Sirven) i varies d'en Pla.

Barcelona, 15 d'abril del 1962

a P. C.

Full II

Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca d'Humanitats

En el volum nº 11 de CRITERION, dedicat a l'"Acció social popular a Catalunya", s'hi adjunta una nota separata explicant la gènesi de la publicació. D'antuvi havia d'ésser la represa de la revista de filosofia, que amb el mateix nom publicaven els frares caputxins abans de la guerra. Però no els fou possible de cap manera vèncer les resistències que s'oposen a permetre publicacions periòdiques en català. I aleshores decidiren emprendre la tasca en forma de volums, però aixamplant les perspectives culturals, tota vegada que la manca d'una revista fèia necessari dedicar a la crítica, les lletres, les arts, etc. etc. la publicació que els era permesa. Sembla que amb aquestes explicacions el P. Rubí contesta als que s'han planyut de l'esgarriament de CRITERION, no consagrant-se, com antany, exclussivament a les altes especulacions de la filosofia. En això el crec encertat, encara que no ho hagi estat en certs aspectes de la meritòria tasca que du a terme. Però allò que no pogueren assolir els caputxins, ho han obtingut els benedictins de Montserrat, i "Serra d'or" ompla un buit, o al menys un espai molt ample d'un buit, que semblava impossible de reomplir. I ho fa amb dignitat, solvència i eficàcia. Això explica el miracle dels 5000 subscriptors (pocs, encara, per a poguer donar l'amplitud que voldrien donar a la publicació), però molts hi es té en compte els deficientíssims medis de distribució i propaganda, que es desenrotllen quasi clandestinament. Per a tenir segurs els exemplars de "Serra d'or" s'ha d'ésser subscriptor, puix adquirir-los en "alguna" llibreria, ~~mentres que els benedictins~~ es fa difícil, per als que no estan assabentats de les que ~~les~~ *per a veure per veure i ho farem* els venen a la rebotiga.

He d'insistir en la necessitat de que recullis tants treballs com puguis, dels que portis fets i valguin la pena d'exhibir. Jo no tinc idea de la mena de feina que fas. T'han informat malament els que t'han dit que del dibuix d'una portada de llibre se'n paguen 250.- pessetes. No sé a quan les paga en Plaza, me n'informaré. Però en Graus en cobra, al menys, 1000.- pessetes, i no és pas dels més sollicitats. En portades de llibres, treballa per un editor de províncies, que jo l'hi vaig facilitar.

Bé, acabo. El temps no em permet ser més extens. Per altra banda, no em queda res més a dir, per avui. Només esperar notícies de Madrid, que, paradoxalment, m'has de donar tu. No sé si en Luján ha fet alguna gestió. No m'ha dit res més. Voldria creure que sí.

Una abraçada ben forta per a tots dels vostres